

Podpora zaměstnanců ohrožených propouštěním

Modernizace Úřadu práce

Potravinová a materiální pomoc nejchudším osobám

Zkvalitnění zdravotních služeb - péče o duševní zdraví

Podpora sociálního bydlení

Realizační fáze vývoje řešení

Potravinová pomoc dětem v sociální nouzi

OPZOR

Zpravodaj Operačního programu Zaměstnanost
Operačního programu Zaměstnanost plus

ZIMA 2022/23

Téma:

Operační program
Zaměstnanost plus

Finanční nástroje
a sociální podnikání

Stav realizace OPZ+

Soutěž o ceny

Financováno
Evropskou unií

Obsah čísla

Čerpání evropských dotací v letech 2021–2027 a Operační program Zaměstnanost plus	3–4
OPZ+ přehledně	5
Finanční nástroje a sociální podnikání	6–7
Příběh	8
OPZ+ v číslech a soutěž	9

Milé čtenářky, milí čtenáři,

od posledního vydaného zpravodaje se událo mnoho důležitého. V červnu 2022 byl schválen Operační program Zaměstnanost plus a krátce poté začalo vyhlásování prvních nových výzev. V tomto čísle bychom Vám rádi představili základní údaje o programu a jeho nastavení. Na novinky a další zajímavosti programu jsme se vptali našich metodiků. Pro lepší přehlednost nechybí ani tabulka priorit a specifických cílů OPZ+.

Tématem aktuálního čísla jsou také finanční nástroje, které představují jednu z posledních možností podpory z Operačního programu Zaměstnanost. Na konci si můžete zasoutěžit o ceny a mrknout na aktuální stav realizace OPZ+.

Doufáme, že výsledkem OPZ+ budou užitečné projekty a příběhy lidí v nich, které Vám brzy také představíme.

Přejeme Vám příjemné čtení a krásný konec roku 2022.

Tým publicity OPZ+

Čerpání evropských dotací v letech 2021–2027

V červnu 2021 schválila Evropská unie balíček nových nařízení, který tvoří legislativní základ dotační politiky EU pro programové období 2021–2027. Čerpání peněz probíhá prostřednictvím 8 fondů, jedním z nich je Evropský sociální fond plus (ESF+). Ten podporuje obyvatele EU v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování, vzdělávání a dovedností. V Česku lze dotace z ESF+ získat prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus, který byl oficiálně schválen 3. 6. 2022 v Bruselu. Jeho řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Druhým programem hrazeným částečně z ESF+ je Operační program Jan Amos Komenský, který se zaměřuje na modernizaci výuky, výzkum a inovace. Jeho řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

V OPZ+ je pro žadatele připraveno téměř 47 mld. Kč. Program bude jako v minulém období financovat různé projekty v oblasti zaměstnanosti, kam půjde téměř polovina této částky, sociálního začleňování, kterému připadne 18 miliard, sociálních inovací (ne celá miliarda) a materiální pomoci nejchudším osobám (2 miliardy). Podrobné rozdělení programu dle jednotlivých priorit a specifických cílů je uvedeno v tabulce na str. 5.

Zájemci o finanční podporu z OPZ+ o ni mohou žádat na základě vyhlášených výzev k předkládání projektů. První výzvy OPZ+ byly vyhlášeny v červnu 2022 a v následujících měsících velkým tempem přibývaly. Na webu www.esfcr.cz jsou výzvy pravidelně uveřejňovány.

Na nastavení programu, hlavní změny a novinky jsme se zeptali metodiků OPZ+.

1. Jaké jsou hlavní cíle OPZ+ v novém programovém období a v čem se OPZ+ liší od OPZ?

Operační program Zaměstnanost plus navazuje na předchozí Operační program Zaměstnanost v hlavních oblastech podpory. Tak jako OPZ, i OPZ+ se bude věnovat tématům, která jsou v současnosti pro většinu obyvatel České republiky velmi důležitá. Jsou to zaměstnanost a adaptabilita pracovní síly, sociální začleňování, podpora rodin, dostupnost sociálních a zdravotních služeb nebo materiální pomoc pro nejchudší obyvatele ČR. Naopak tématem, které již není v OPZ+ zahrnuto, je podpora modernizace veřejné správy.

2. Bude v následujícím programovém období zachováno pravidlo n+3?

Ano, i v období 2021-2027 toto pravidlo bude platit. Účelem je přimět členské státy, aby zrychlily finanční čerpání (ve smyslu vyžádání si prostředků od EK). V praxi to znamená, že například finanční prostředky určené pro členský stát pro rok 2022 musí být reálně vyčerpány nejpozději do tří let, tj. do konce roku 2025. V OPZ+ se to odráží ve vysokém tempu vyhlášení výzev na začátku programového období, kdy ke konci října 2022 byly vyhlášeny výzvy v objemu cca 60 % alokace OPZ+.

3. Kolik výzev pro předkládání projektů se plánuje vyhlásit?

V novém programovém období je v plánu vyhlásit přibližně 100 výzev. Výzvy jsou vyhlášeny postupně, napříč uvedenými tématy. Jsou uveřejňovány na webu www.esfcr.cz, včetně aktualizovaného [Harmonogramu výzev OPZ+](#). Jen do konce roku 2022 bude vyhlášeno téměř 50 výzev.

4. Je u projektů OPZ+ stanovena podmínka udržitelnosti? Mají projekty nějakou povinnou dobu,

po kterou musí aktivity projektu po ukončení nadále běžet?

Projekty OPZ+ nepodporují investice do nemovitostí nebo infrastruktury a nemají proto stanovenou žádnou podmínku udržitelnosti.

5. Nově pod ESF+ spadá i pomoc nejchudším osobám. Co bude pomoc obnášet?

Tato oblast zahrnuje jednak poskytování potravinové a materiální pomoci nejchudším osobám a dále např. zajištění bezplatného stravování ve školských zařízeních pro znevýhodněné děti, tzv. obědy do škol.

6. Jak je časově náročná administrativa spojená s podáním žádosti a realizací projektu?

Náročnost spojená s administrací projektu se odvíjí od jeho velikosti a obsahu. Řídicí orgán OPZ+ klade velký důraz na využívání zjednodušených metod vykazování výdajů, které administrativu spojenou s realizací projektů snižují. Zprávy o realizaci projektu se podávají zpravidla každých 6 měsíců. Spolu se zprávou o realizaci projektu předkládá příjemce vždy také žádost o platbu, jejímž obsahem je vyúčtování prostředků.

... a otázky a odpovědi k OPZ+

7. V čem bude spočívat avízovaná zjednodušená administrativa projektů?

Mezi novinkami v pravidlech pro OPZ+ můžeme uvést například zvýšení limitu pro předkládání účetních dokladů k žádosti o platbu z 10 tis. na 20 tis. Kč, zavedení distančního způsobu realizace aktivit projektu jako rovnocenné formy k prezenčnímu způsobu realizace aktivit, nebo využití licencí Creative Commons 4.0 namísto složitých uzavírání licenčních smluv pro produkty vytvořené v rámci projektu. Dále dochází k rozšíření využívání zjednodušených metod vykazování výdajů, konkrétně zejména jednotkových nákladů nebo využívání 40 % paušální sazby z přímých osobních nákladů. To znamená nižší administrativní zátěž pro řídicí orgán i pro žadatele a příjemce. Také počítáme se snížením počtu kontrol zpráv o realizaci a žádostí o platbu, a to na základě analýzy rizik.

8. Jak se řeší v praxi spolufinancování projektu a kolik procent částky bude platit žadatel ze svého?

Spolufinancování je nastaveno ve výzvě pro předkládání žádostí o podporu a odvíjí se od právní formy příjemce. V praxi se odrazí

na výši všech plateb, které od nás bude příjemce dostávat. Každou platbu, počínaje první (zálohovou) platbou, ponížíme automaticky o procento spolufinancování příjemce. Příjemce ale může kromě zdrojů své organizace (získaných např. obchodní činností) využít na pokrytí vlastního povinného spolufinancování dary či příspěvky od osob podpořených v rámci projektu. Dále může příjemce použít do výše spolufinancování projektu tzv. věcné příspěvky, tj. odvést v rámci projektu dobrovolnou neplacenou činnost.

9. Bude administrace projektů v novém monitorovacím systému ISKP21+ odlišná od systému ISKP14+?

Administrace v novém monitorovacím systému ISKP21+ se příliš nezměnila. Důležitý odkaz pro žadatele pro předkládání žádostí o podporu a jejich následnou administraci v rámci OPZ+ je <https://iskp21.mssf.cz>. Návodné pokyny pro práci v monitorovacím systému jsou uveřejněny na stránkách www.esfcr.cz v sekci „**Dokumenty OPZ+**“.

10. Na koho se mohou žadatelé obrátit pro radu nebo podrobnější informace k výzvě, která je zajímavá?

Žadatel se může obrátit na kontaktní osobu uvedenou přímo ve výzvě. Pro zodpovídání konkrétních dotazů jsou pak zakládány [kluby k výzvě](#), které slouží k přímé komunikaci potenciálního žadatele s odborníky ESF+. Pro pokládání dotazů v klubu je potřeba se zaregistrovat na www.esfcr.cz.

Priorita	Specifický cíl	Popis
1. BUDOUCNOST PRÁCE	1.1 Přístup k zaměstnání	Zlepšení přístupu k zaměstnání a aktivní pomoc pro uchazeče o zaměstnání, zejména mladé lidi, dlouhodobě nezaměstnané a znevýhodněné skupiny na trhu práce. Podpora uchazečů o zaměstnání, kteří mají problém najít práci nebo si jí udržet. Podpora vzniku vhodných pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, pečujících o děti nebo pečujících o své blízké.
	1.2 Rovnost žen a mužů	Prosazování genderově vyvážené účasti na trhu práce, zajištění rovných pracovních podmínek a lepší rovnováhy mezi prací a osobním životem, mimo jiné prostřednictvím přístupu k cenově i místně dostupným službám péče o děti. Podpora aktivit vedoucích k rovným příležitostem žen a mužů ve všech oblastech, především na trhu práce.
	1.3 Adaptabilita	Podpora přizpůsobení pracovníků, podniků a podnikatelů změnám. Vzdělávání pracovníků v podnicích nejen pro stávající potřeby zaměstnavatele, ale také k možnému budoucímu dalšímu uplatnění zaměstnanců na měnícím se trhu práce. Příprava zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny vyvolané technologickým pokrokem a zvýšenou ochranou životního prostředí. Aktivní příprava na změny na trhu práce spojené se stárnutím populace.
	1.4 Modernizace služeb zaměstnanosti	Rozvoj Úřadu práce ČR za účelem zlepšení dostupnosti a zkvalitnění služeb, včetně vstřícného přístupu zaměřeného na klienta a zapojení moderních informačních a komunikačních technologií. Zajištění včasné a individuální pomoci a poradenství. Digitalizace poskytovaných služeb, včetně zajištění dostupnosti služeb pro zaměstnavatele a osoby, které mají zájem o zprostředkování zaměstnání a o zaměstnávání cizinců.
2. SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ	2.1 Aktivní začleňování	Poskytování sociálních služeb a dalších služeb a programů včetně sociálního podnikání pro osoby v obtížné životní situaci spojené se ztrátou nebo nekvalitním bydlením či jinou krizovou sociální situací. Podpora sociální práce. Prevence a řešení předčasných odchodů ze vzdělávání.
	2.2 Přístup ke službám	Zvyšování kvality a dostupnosti poskytovaných sociálních a zdravotních služeb. Rozvoj služeb na zdravotně sociálním pomezí, služeb pro ohrožené děti, služeb pro rodiny s dětmi a pečující osoby a služeb zaměřených na prevenci ztráty a udržení bydlení. Přeměna ústavních zařízení (pro osoby se zdravotním postižením, seniory, děti, osoby s duševním postižením) na služby poskytované ambulantní či terénní formou a služby komunitního charakteru s cílem integrace klientů služeb do běžného prostředí.
	2.3 Začleňování Romů	Začleňování Romů tvorbou a realizací koncepčních, strategických a metodických opatření. Podpora komunitní práce s cílem zvýšit občanské kompetence Romů či rodičovské kompetence v romských rodinách. Podpora aktivit na posílení účasti Romů ve volbách. Posílení role nestátních neziskových organizací v oblasti sledování projevů z nenávisť vůči Romům. Podpora budování kapacit romských a proromských nestátních organizací.
3. SOCIÁLNÍ INOVACE	3.1 Sociální inovace	Posilování aktivního začleňování, rovných příležitostí a nediskriminace. Snaha o větší zaměstnatelnost znevýhodněných skupin obyvatel prostřednictvím sociálních inovací. Poskytování vyšší kvality veřejných služeb, které budou více individualizované a zaměřené na řešení skutečných potřeb občanů a občanek ČR.
4. POTRAVINOVÁ A MATERIÁLNÍ POMOC	4.1 Potravinová a materiální pomoc	Poskytování základní materiální a potravinové pomoci osobám a rodinám ohroženým chudobou s cílem podpořit jejich sociální začleňování.

Finanční nástroje a sociální podnikání

V rámci Operačního programu Zaměstnanost je ještě pořád možné využít jednu z možností pomoci z fondů EU v programovém období 2014–2020, a to díky tzv. finančním nástrojům. Jedná se o inovativní formu podpory, která je v rámci fondů EU stále častěji používána. Na rozdíl od jednorázové podpory formou dotací mohou mít finanční nástroje, jako jsou zvýhodněné úvěry, bankovní záruky nebo rizikový kapitál, dlouhodobější účinek, přestože je příjemci nakonec musí splatit.

S-podnik

S ohledem na tematické zaměření Evropského sociálního fondu jsou zvýhodněné úvěry pro sociální podniky poskytované prostřednictvím programu S-podnik jediným finančním nástrojem, který byl v rámci OPZ spuštěn.

Cílem programu je pomoci začínajícím i stávajícím podnikatelům v zahájení či rozvoji jejich sociálního podnikání prostřednictvím bezúročného investičního či provozního úvěru. Projekt musí být zaměřen na investiční aktivity sociálního podniku. Pod těmi si lze představit zavádění nových technologií výroby, modernizaci výroby či služby, rozšíření

kapacity podniku nebo provozní aktivity sociálního podniku. Podporovanými oblastmi jsou zpracovatelský průmysl, stavebnictví, cestovní ruch, maloobchod a velkoobchod, informační, komunikační a jiné činnosti, které jsou uvedeny ve [výzvě programu S-podnik](#). **Příjem žádostí do programu trvá do 30. 6. 2023.**

Co je sociální podnik

Sociální podnik je právnická či fyzická osoba, která v rámci své činnosti uplatňuje tzv. principy sociálního podnikání. Základním znakem sociálního podniku je jeho společenská prospěšnost v oblasti zaměstnávání a začleňování osob znevýhodněných na trhu práce. Mezi zaměstnanci takového podniku jsou osoby, které mají ztížený přístup na běžný pracovní trh. Může se jednat například o osoby se zdravotním postižením, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby s duševním onemocněním nebo osoby po výkonu trestu. V sociálním podniku pak tito lidé získají potřebnou podporu s cílem usnadnit jejich integraci do pracovního prostředí i do společnosti. Kromě tohoto významného společenského přínosu mají sociální podniky environmentální rozměr, neboť při svém podnikání zohledňují environmentální

aspekty výroby i spotřeby a podporují místní ekonomiku.

Investiční a Provozní úvěr

V rámci programu S-podnik podnikatelé mohou podle záměru financování u Národní rozvojové banky žádat buď o investiční nebo o provozní úvěr. **Investiční úvěr** je možné použít zejména k pořízení strojů a zařízení, zajištění vhodných prostor k podnikatelské činnosti nebo nehmotného majetku, jako je například software, licence a technologické postupy. V rámci tohoto úvěru lze žádat o prostředky od 400 tisíc až po 25 milionů Kč, a to do výše až 90 % způsobilých výdajů projektu. Výhodou je jeho splatnost až 12 let a možnost odkladu splátek až na 3 roky.

Provozní úvěr je zase vhodný k financování provozních výdajů (nejedná se však o osobní a mzdové náklady, leasingy či splátky jiných úvěrů), k pokrytí výdajů na zásoby a pořízení drobného hmotného nebo nehmotného majetku. Tento úvěr lze taktéž čerpat ve výši od 400 tisíc až po 25 milionů Kč, se splatností 2 roky a možností odkladu splátek o rok.

S-poradenství

Kromě úvěrů nabízí program S-podnik pro sociální podniky také bezplatné odborné poradenství v oblastech managementu, marketingu, finančního řízení, organizace a výroby v objemu až do 50 % hodnoty úvěru. O poradenství lze žádat společně s úvěrem nebo ho může využít podnik, který už má bezúročný úvěr sjednán.

Kontakty a další informace

Příjem žádostí je možný na všech pobočkách Národní rozvojové banky v Praze, Brně, Ostravě, Hradci Králové, Plzni a Českých Budějovicích, bližší kontaktní informace jsou k nalezení zde: [Kontakty - NRB](#). Formuláře žádostí, pokyny pro jejich předložení a veškeré další informace jsou k dispozici na stránkách [programu S-podnik](#).

Modelový příklad financování

Pořízení nové technologie

Očekávané způsobilé výdaje 3 000 000 Kč

Financování 90 % NRB + 10 % vlastní zdroje

Výše úvěru	2 700 000 Kč
Úroková sazba	0 % p.a.
Poplatky spojené s vyřízením úvěru	0 Kč
Doba splácení	12 let (maximální doba splatnosti je 12 let)
Odklad splátek	3 roky (maximální doba odkladu splátek jsou 3 roky)
Měsíční splátka (1. až 3. rok)	0 Kč
Měsíční splátka (4. až 12. rok)	25 000 Kč
Výše úroků	0 Kč
Ručení	např. směnka, nemovitost, pořizovaná technologie

Výzva na sociální podnikání v OPZ+

Na podporu sociálního podnikání byla v Operačním programu Zaměstnanost plus vyhlášena dne 20. září 2022 nová výzva č. 024 **Podpora sociálního podnikání (1)**. Cílem této výzvy je podpořit vznik nových a rozvoj stávajících sociálních podniků za předpokladu vytvoření nových pracovních míst pro znevýhodněné skupiny osob se

ztíženým přístupem na trh práce. Více informací se dozvíte na těchto stránkách: [Podpora sociálního podnikání \(1\) - Přehled výzev - www.esfcr.cz](#).

Sociální podnik může využít oba tyto nástroje: finanční nástroj S-podnik i dotaci z OPZ+ (dvojí financování totožných výdajů však není možné).

Sociální družstvo Znojmo

Sociální družstvo Znojmo podporuje sociální začleňování lidí s handicapem již od roku 2010 a v roce 2020 úspěšně zažádalo o úvěr v rámci finančního nástroje S-podnik. V podniku se šijí dresy, mikiny, trička či pracovní oděvy, a kromě toho se podnik orientuje i na plastovou výrobu a úklidové práce. Úvěr posloužil k pořízení nové výrobní haly, ve které se vyrábějí například retenční nádrže nebo jímky. Kromě zvýhodněných úvěrů využívají z projektu ve Znojmě i odborné poradenství.

Sociální družstvo Znojmo také získalo finanční dotaci z OPZ na projekt, ve kterém byla vytvořena pracovní místa pro osoby se

zdravotním handicapem. A to taková místa, která zohledňovala potřeby a schopnosti konkrétních zaměstnanců. Projekt se zabýval dlouhodobým rozvojem zaměstnanců tak, aby je podpořil v jejich integraci do společnosti i v osvojování pracovních návyků. Výroba zde byla plně uzpůsobena potřebám těchto lidí, a to jak z hlediska fyzického, tak i psychického prostřednictvím poskytování psychosociální podpory.

Jak v podniku přistupují ke svým zaměstnancům, nám popsal zástupce Sociálního družstva na příběhu jednoho z nich.

„Pan Milan k nám přišel z oblastní charity. Tehdy měl velké zdravotní potíže a čekala ho obtížná operace, která by mu jistě nadobro změnila život. I přes to, že pro něj bylo velice obtížné sehnat práci, jsme se ho rádi ujali a poskytli mu tak možnost začlenit se do pracovního procesu. Začínal u nás jako pracovník úklidu. Úklid byl ale pro něj komplikovaný v důsledku zrakových obtíží. Nejprve mu nešel natolik, aby byla jeho práce bez připomínek, ale postupem času se zrcadla a podlahy skvěly beze šmouh. Tím se posunul zase o krok dál. Dostal se z úklidu na skládání součástek, což pro něj byla nová výzva, se kterou se s grácií vypořádal a vypracoval se až na odbornou pozici špičkování (pozn. zalisování posledního konce pantu). V případě potřeby je ochotný pomoci i v plastové výrobě, kde se také naučil spoustu nových dovedností. Během celé této poutě naším družstvem se Milanovy zdravotní potíže zlepšily natolik, že se operace, která byla nevyhnutelná, odložila na neurčito. Pevně věřím, že právě díky tomu, že to pan Milan nevzdal a začlenil se do našeho kolektivu, došlo ke zlepšení jeho zdravotního stavu. Podobných příběhů máme víc. Každý člověk je jedinečný a nás těší, že jsme díky projektu mohli pomoci konkrétním způsobem lidem, kteří by se jinak obtížně orientovali na pracovním trhu.“

Více o sociálním podniku se dozvíte i z videa:

<https://www.nrb.cz/pribehy/i-socialni-podnikani-se-muze-rozsirovat-hranice-neexistuji/>

Číslo projektu:
CZ.03.2.60/0.0/0.0/17_129/0010422

📄 Název projektu:
Sociální podnikání v plastové výrobě

👤 Realizátor:
Sociální družstvo Znojmo

Stav realizace OPZ+

	Počet	Objem (v mil. Kč)	Podíl na celkové alokaci (v %)
Vyhlášené výzvy	37	28 512	62
Zaregistrované žádosti o podporu	798	12 589	27
Vydané právní akty o poskytnutí podpory	28	4 393	10

Tabulka obsahuje hodnoty od možnosti vyhlášení prvních výzev OPZ+, tj. od června 2022. Údaje k 28. 11. 2022. Celková alokace OPZ+ včetně národních zdrojů je více než 46 mld. Kč v závislosti na aktuálním kurzu CZK/EUR.

Soutěž o ceny

Již tradičně máte možnost získat balíček propagačních předmětů. Stačí zodpovědět tyto čtyři jednoduché otázky. Odpovědi zasílejte do 31. 12. 2022 na adresu esf@mpsv.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. O výhře je budeme informovat e-mailem.

- Jaké číslo, co do počtu, se nejvíce blíží plánovanému počtu vyhlášených výzev pro předkládání projektů za OPZ+, které by měly být vyhlášeny do konce roku 2022?**
  - 35
  - 50
  - 100
- Kam mohu směřovat dotazy k jednotlivým výzvám?**
  - zatelefonuji na infolinku
  - napišu dotaz do klubu, který je k tomuto účelu zřízen
  - zeptám se známých na sociálních sítích
- Do jaké priority OPZ+ spadá specifický cíl „Rovnost žen a mužů“?**
  - Sociální začleňování
  - Sociální inovace
  - Budoucnost práce
- Mohu v rámci OPZ podat žádost o dotaci ve výzvě programu S-podnik?**
  - není to již možné, neboť Operační program Zaměstnanost skončil
  - je to stále možné, a to do 30. 6. 2023
  - sociální podniky se prostřednictvím výzev nikdy nefinancovaly

Kompletní pravidla soutěže jsou dostupná na www.esfcr.cz. Pracovníci řídicího orgánu OPZ+ jsou ze soutěže vyloučeni.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- K čemu slouží projekty na podporu mobility mládeže **b) mají za cíl pomoci znevýhodněným mladým lidem se zapojením na trh práce v mateřské zemi nebo v zahraničí**
- Co je ALMA **c) celoevropský program mobility mládeže (Aim, Learn, Master, Achieve)**
- Projekty mobility mládeže podporují mládež ve věku **b) 15-30 let**

Vítězové z minulého čísla: Jana Jarošová, Tomáš Samek, Luděk Navrátil

Vydává

Ministerstvo práce a sociálních věcí
IČ 00551023
Řídící orgán OPZ+ - Sekce evropských fondů
a mezinárodní spolupráce
Na Poříčnickém právu 1, 128 01 Praha 2

Redakce

Tým publicity OPZ+
Grafická úprava
BISS, s.r.o., Jindra Petráčková

Foto

Archiv MPSV, Shutterstock

Připomínky, náměty či pochvaly zasílejte na: esf@mpsv.cz

Publikace je spolufinancována Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky.

---

www.esfcr.cz
